

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних занять для здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальностей 051 «Економіка» та 292 «Міжнародні економічні відносини»

УДК 339.9 (073)

Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальностей 051 «Економіка» та 292 «Міжнародні економічні відносини» з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» / укл. Балабанова Н.В., Панченко В.Г. – МДУ, 2025. – 49 с.

Рецензенти:

Беззубченко О.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Маріупольського державного університету;

Горбашевська М.О., к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та фінансів навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету.

Методичні рекомендації містять плани семінарських занять, проблемні запитання та завдання для обговорення, тестові завдання для самоконтролю, перелік запитань до заліку, список рекомендованої літератури. Призначені для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальностей 051 «Економіка» та 292 «Міжнародні економічні відносини» всіх форм навчання.

Затверджено на засіданні Вченої ради економіко-правового МДУ
Протокол № 6 від 22 січня 2025 р.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Зміст навчальної дисципліни (змістові модулі)	5
Методи навчання.....	10
Методи контролю.....	10
Розподіл бадів.....	11
Плани семінарських занять.....	12
Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів.....	26
Тематика та зміст індивідуальних науково-дослідних завдань (індз)	27
Тестові завдання для контролю СРС	30
Контрольні питання з курсу.....	46
Рекомендована література.....	48

ПЕРЕДМОВА

Сучасні економічні відносини України з іншими країнами перебувають у процесі трансформації — від моделі, орієнтованої переважно на експорт сировини, до нової системи, яка передбачає ефективний розвиток експорту товарів, інтеграцію у світову економіку, встановлення стабільних торговельних зв'язків та посилення ролі міжурядових організацій у забезпеченні колективної безпеки. Важливим завданням у цьому контексті є захист національних інтересів України в умовах динамічних змін глобального середовища.

На сьогодні зовнішньоекономічна діяльність відіграє ключову роль у розвитку економіки країни. Завдяки зовнішньоторговельним операціям Україна забезпечує себе необхідними ресурсами, такими як сировина, паливо, енергоносії, фінансові та трудові ресурси. Окрім цього, зовнішньоекономічна діяльність є важливим джерелом надходжень до державного бюджету, що підкреслює її значущість і підвищує інтерес до дослідження механізмів її здійснення.

Предметом курсу «Зовнішньоекономічна діяльність» є вивчення складної системи господарських, економічних, правових і фінансових відносин, що виникають у процесі міжнародної економічної діяльності українських підприємств. Цей курс охоплює питання організації, регулювання, планування та ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю в умовах ринкової трансформації. Об'єктом дисципліни є аналіз економічних взаємовідносин між суб'єктами господарювання різних країн, що виникають у процесі їхньої діяльності на міжнародних ринках.

Метою дисципліни є надання студентам ґрунтовних теоретичних знань про закони та принципи зовнішньоекономічної діяльності підприємств, а також розвиток аналітичних і практичних навичок для застосування цих знань у реальних умовах. Особлива увага приділяється формуванню критичного мислення щодо факторів, що сприяють або перешкоджають розширенню міжнародної діяльності українських компаній.

Досягнення цієї мети здійснюється шляхом реалізації низки навчальних завдань, спрямованих на формування компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес» та «Міжнародна економіка».

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
5. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.
6. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
7. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.
8. Знання та розуміння економічних основ розвитку міжнародного бізнесу, видів і форм міжнародної підприємницької діяльності, організаційно-управлінських аспектів функціонування та моделей поведінки суб'єктів міжнародного бізнесу, зокрема, глобальних компаній; здатність оцінювати масштаби їх міжнародної діяльності.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНІ МОДУЛІ ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. СКЛADOVІ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ВИДИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності та основні принципи її здійснення.
2. Види зовнішньоекономічної діяльності.
3. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності України.
4. Характеристика етапів розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Мета заняття: формування уявлення про сутність зовнішньоекономічної діяльності, її характерних рис; визначення основних видів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Зміст лекції: Поняття зовнішньоекономічної діяльності та основна термінологія ЗЕД. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Функції зовнішньоекономічної діяльності. Мотиви здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємствами України. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності мікро, макро та міждержавного рівня. Резиденти та нерезиденти як суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності відповідно до законодавства України. Основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Ключові терміни та поняття: зовнішньоекономічна діяльність, експорт, імпорт, підприємство, спільні підприємства, послуги іноземним суб'єктам, міжнародні фінансові операції, фізичні особи, юридичні особи, іноземні суб'єкти, режим найбільшого сприяння, національний режим, спеціальний режим, суб'єкти ЗЕД макрорівня, суб'єкти ЗЕД макрорівня, суб'єкти ЗЕД міждержавного рівня.

ТЕМА 2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Питання до обговорення:

1. Сутність та еволюція державного регулювання ЗЕД в Україні.
2. Експортна та імпортна політика.
3. Особливості реєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
4. Особливості менеджменту ЗЕД в умовах глобалізації.

Мета заняття: формування уявлення про сутність та необхідність державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; формування системи знань щодо структури та повноважень державних органів з регулювання ЗЕД; щодо особливостей державної реєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Зміст лекцій: Еволюція державного регулювання ЗЕД. Основи державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Нормативно-правові акти України щодо зовнішньоекономічної діяльності. Рівні управління зовнішньоекономічною діяльністю. Експортна політика. Складові імпоротної політики. Державна реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Ключові терміни та поняття: державне регулювання ЗЕД, експортна політика, імпортна політика, ВРУ, КМУ, галузеві міністерства, НБУ, державна реєстрація суб'єктів ЗЕД.

ТЕМА 3. МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Митна вартість та способи її визначення.
2. Митні платежі.
3. Порядок та критерії визначення країни походження товару та їх вплив на застосування ставок мита.
4. Митні режими та умови їх застосування.

Мета заняття: сформувати у студентів систему знань щодо сутності та методів оцінки митної вартості; формування уявлення про умови застосування митних режимів, що використовуються при перетині товарами митного кордону України; набуття навичок застосування митних режимів.

Зміст лекцій: Поняття митної вартості товарів. Визначення митної вартості. Митні платежі. Мито. Види мита. Вплив розміру мита на вартість товару. Порядок нарахування і стягнення митних зборів. Порядок оподаткування митом товарів, які ввозяться в Україну. Звільнення від сплати мита, митні пільги і преференції. Митні режими та умови їх застосування. Порядок складання вантажної митної декларації. Структура вантажної митної декларації. Сертифікат про походження товару.

Ключові терміни та поняття: митна вартість, митні режими, митні платежі, пільги, преференції, країна походження товару, вантажна митна декларація, мито.

ТЕМА 4. НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Система нетарифного регулювання ЗЕД.

2. Інструменти нетарифного регулювання.

3. Сутність ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій. Види квот та ліцензій.

Мета заняття: сформувати у студентів системне уявлення про зміст та види інструментів нетарифного регулювання, які використовуються у світовій практиці здійснення ЗЕД, окреслити можливості застосування ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій.

Зміст лекції: поняття нетарифного регулювання, інструменти нетарифного регулювання. Квотування та ліцензування. Технічні вимоги, сертифікація та антидемпінгове регулювання, «добровільне» обмеження експорту. Поняття та види субсидій. Експортне фінансування. Приховані бар'єри наслідки запровадження нетарифних обмежень.

Ключові терміни та поняття: квота, ліцензія, технічні бар'єри, санітарні вимоги, експортні субсидії, державне регулювання цін.

ТЕМА 5. ОПОДАТКУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Питання до обговорення:

1. Принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
2. Об'єкти та суб'єкти оподаткування.
3. Порядок нарахування та стягнення податків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Мета заняття: сформувати у студентів систему знань щодо особливостей оподаткування зовнішньоекономічної діяльності підприємств, набуття навичок нарахування податків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Зміст лекції: Принципи оподаткування при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Об'єкти та суб'єкти оподаткування. Порядок оподаткування податком на додану вартість. Порядок відшкодування ПДВ при здійсненні експортних операцій. Порядок нарахування і стягнення податку на додану вартість і акцизного збору. Основні види пільг суб'єктам ЗЕД, що діють на території України. Податкові зобов'язання при здійсненні експортних та імпорتنих операцій. Оподаткування податком на прибуток підприємств. Податок на прибуток, одержаний з іноземних джерел. Подвійне оподаткування. Методи усунення подвійного оподаткування: метод зарахування, метод звільнення. Довідка про звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України.

Ключові терміни та поняття: податок на додану вартість, акцизний збір, податок на прибуток, податкові зобов'язання при експорті та імпорті, подвійне оподаткування.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II.

ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 6. ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Державне регулювання у валютній сфері.
2. Інструменти валютного регулювання.

Мета заняття: сформувати у студентів систему знань щодо сутності валютного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Зміст лекцій: Державне регулювання у валютній сфері. Організація розрахунків в іноземній валюті з міжнародних економічних операцій в Україні. Регулювання валютних операцій. МВФ у системі валютного регулювання. Особливість застосування спеціальних санкцій. Інструменти валютного регулювання. Порядок придбання та використання іноземної валюти. Декларування валютних цінностей. Порядок складання та подання декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами. Порядок отримання ліцензій НБУ на здійснення валютних операцій. Порядок здійснення готівкових та безготівкових розрахунків в іноземній валюті.

Ключові терміни та поняття: валютне регулювання, НБУ, декларування валютних цінностей, інструменти валютного регулювання.

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І БАНКІВСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД.
2. Характеристика та особливості форм міжнародних розрахунків.

Мета заняття: сформувати у студентів систему знань щодо сутності міжнародних розрахунків та особливостей їх застосування у сфері ЗЕД.

Зміст лекцій: Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД. Форми міжнародних розрахунків. Особливості застосування інкасової, акредитивної, чекової, вексельної та інших форм розрахунків у зовнішньоекономічних операціях. Способи платежу. Платіж готівкою. Авансовий платіж. Платіж у кредит. Форми кредитування експортерів та імпортерів. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET. Система клірингу. Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД.

Ключові терміни та поняття: форми розрахунків, банківське обслуговування ЗЕД, акредитив, інкасо, вексель, чек, платіж готівкою, авансовий платіж.

ТЕМА 8. ТРАНСПОРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Зміст та умови транспортного забезпечення ЗЕД.
2. Основні види транспортних перевезень.

Мета заняття: сформувати у студентів систему знань щодо змісту та умов транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Зміст лекції: сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних перевезень, його види. Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морських, залізничних, автомобільних, авіаційних. Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

Ключові терміни та поняття: транспортне забезпечення, коносамент, міжнародні перевезення, морський транспорт, авіаційний транспорт, автомобільний транспорт, залізничний транспорт.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ТЕМА 9. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Питання до обговорення:

1. Методи аналізу ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
2. Показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Мета заняття: набуття студентами практичних навичок аналізу та оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Зміст лекції: Формування підприємствами ефективної зовнішньоекономічної діяльності. Резерви виробництва. Ефективність як економічна категорія. Метод «ланцюгових підстановок» у визначенні ефективності ЗЕД підприємства. Чинники, що визначають ефективність функціонування системи менеджменту ЗЕД підприємства.

Валютна ефективність експорту та імпорту. Показники ефекту експорту та імпорту. Взаємозалежність ефектів експорту та імпорту. Вплив умов платежу на розрахунок показників ефекту і ефективності. Коефіцієнт кредитного впливу. Вплив на ефективність експорту та імпорту зміни валютних курсів.

Ключові терміни та поняття: ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств, показники ефекту, показники ефективності, метод «ланцюгових підстановок».

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» застосовуються різні методи навчання:

1. Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Вони зосереджуються на двох-трьох ключових аспектах теми, підкреслюючи основні висновки. Система запитань під час лекції активізує мислення студентів, спонукаючи їх до пошуку правильних відповідей.

2. Робота в малих групах використовується під час семінарських і практичних занять для активізації студентів. Такі групи створюють сприятливе середовище для обміну знаннями, дозволяючи кожному учаснику доповнювати інших своїми навичками. Цей метод сприяє розвитку особистісних якостей і комунікативних навичок.

3. Семінари-дискусії передбачають обговорення теми, що сприяє розвитку критичного мислення, формуванню переконань і навичок аргументованого висловлення думок, а також вмінню аналізувати та оцінювати позиції інших учасників.

4. Кейс-метод (аналіз конкретних ситуацій) наближає навчальний процес до реальних умов професійної діяльності. Він передбачає розгляд виробничих, управлінських або проблемних ситуацій для формування практичних навичок ухвалення рішень.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять, готуючись до семінарських занять, самостійно працюючи з літературою та виконуючи індивідуальні завдання. Система оцінювання знань, умінь і навичок студентів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять згідно з програмою навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» (лекційні та семінарські заняття, самостійна робота та виконання індивідуальних завдань).

Перевірка й оцінювання знань студентів проводиться у таких формах:

- оцінювання знань студента під час проведення контролю підготовленості студентів до семінарських занять;

- оцінювання виконання завдань для самостійної роботи;

- проведення проміжного контролю (тестування);

- проведення підсумкового контролю (тестування, розрахункові завдання).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Модуль I (семінарські заняття, поточне тестування, практичні задачі)			Модуль II	Залік		Сума
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Змістовний модуль 3	ІНДЗ	Підсумкова практична контрольна робота	Підсумкове тестування	
T1, T2, T3, T4, T5	T6, T7, T8	T9	20	10	25	100
25	15	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №1

ТЕМА. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ВИДИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності та основні напрямки здійснення зовнішньоекономічних операцій.
2. Суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності України.
3. Характеристика етапів розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.
4. Фактори, що впливають на організацію ЗЕД підприємства.
5. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
6. Характеристика основних показників зовнішньоекономічної діяльності України.
7. Характеристика зовнішньоекономічних зв'язків України з окремими країнами, групами країн.
8. Нормативно-правова база зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
9. Розвиток нових форм і напрямків зовнішньоекономічних зв'язків в Україні.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: зовнішньоекономічна діяльність, експорт, імпорт, підприємство, спільні підприємства, послуги іноземним суб'єктам, міжнародні фінансові операції, фізичні особи, юридичні особи, іноземні суб'єкти, режим найбільшого сприяння, національний режим, спеціальний режим, суб'єкти ЗЕД макrorівня, суб'єкти ЗЕД макrorівня, суб'єкти ЗЕД міждержавного рівня.

Література:

1. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [підручник] / О.П.Гребельник. - Київ: Центр учбової літератури, 2008. - 432 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpi>
3. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
5. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / за ред. Мазаракі А.А. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012. - 824 с.
6. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №2

ТЕМА. СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Питання до обговорення:

1. Сутність та еволюція державного регулювання ЗЕД в Україні.
2. Суб'єкти та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
3. Організаційна структура управління зовнішньоекономічною діяльністю.
4. Експортна та імпортерна політика.
5. Особливості реєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
6. Особливості менеджменту ЗЕД в умовах глобалізації.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: державне регулювання ЗЕД, експортна політика, імпортерна політика, ВРУ, КМУ, галузеві міністерства, НБУ, державна реєстрація суб'єктів ЗЕД.

Література:

1. Глобальні виміри неопротекціонізму: теорія і практика: монографія / В. Г. Панченко. – К.: Аграр Медіа Груп, 2018, – 618 с.
2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [підручник] / О.П.Гребельник. - Київ: Центр учбової літератури, 2008. - 432 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpj>
4. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
6. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / за ред. Мазаракі А.А. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012. - 824 с.
7. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №3.

ТЕМА. МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Сутність та принципи митно-тарифного регулювання ЗЕД в Україні. Митний тариф.
2. Види і ставки мита, його функції.
3. Митна вартість та способи її визначення.
4. Мито як інструмент економічного регулювання. Види мита та митних ставок.
5. Вплив митного регулювання на економіку країни.

6. Порядок та критерії визначення країни походження товару та їх вплив на застосування ставок мита.
7. Порядок митного оформлення товарів. Декларування товарів.
8. Митні документи та специфіка їх оформлення.
9. Митні режими та умови їх застосування.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: митний тариф, ставки мита, митна вартість, митні режими, митні платежі, пільги, преференції, країна походження товару, вантажна митна декларація, сертифікат про походження товару, мито, номінальний митний тариф, адвалерне мито, специфічне мито, експортне мито, імпортне мито.

Практичні ситуації:

- Якщо країна застосовує тариф при імпорті певного товару, то має місце економічна неефективність, що зменшує національний добробут. Поясніть.
- Добробут країни, що застосовує тарифи на імпортовані товари, може покращитися, якщо тариф призведе до позитивних змін в умовах торгівлі. Поясніть.
- Який з аргументів на користь тарифів, на вашу думку, є найбільш доречним у сучасному світі?
- Хоча тарифи можуть покращувати добробут однієї країни, добробут світу в цілому може знижуватися. За яких умов це буде правильним?
- Країни, що розвиваються, іноді стверджують, що тарифні структури індустриальних країн заважають менш розвиненим країнам стати індустриальними. Поясніть.

Практичне завдання №1:

Світова ціна на американську пшеницю складає 120 дол. США за 1 т. Уряд країни розглядає питання про введення специфічного імпортного тарифу 20 дол. США за 1 т для поповнення державного бюджету. Внутрішнє річне виробництво пшениці 100 млн.т, споживання – 140 млн. т, імпорт – 40 млн.т. По оцінках скорочення попиту даної країни на пшеницю призведе до зниження її світової ціни на 5 дол. США за тону. Внутрішнє виробництво збільшиться до 110 млн. т, споживання скоротиться до 120 млн.т, а імпорт – до 10 млн.т. Країна є великою щодо імпорту пшениці.

Розрахувати розмір доходів бюджету від введення імпортного тарифу і зростання прибутків місцевих виробників.

Практичне завдання №2:

Ставка імпортного тарифу на готовий одяг становить 20%, на тканини 1%.

Вартість тканини становить 20% вартості одягу. Розрахуйте ефективний рівень тарифу та величину його зміни, якщо імпортне мито на готовий одяг зросте до 40%.

Практичне завдання №3:

З Польщі на адресу української фірми ТОВ «Укртов» надійшов вантаж – партія (50000 кг) печива із вмістом какао 30%. Ціна за одиницю товару складає 5 євро/кг. Умови поставки СРТ-Харків (склад покупця).

Ввізне мито складає 15% (повна ставка), 10% (пільгова ставка), 5% (преференційна ставка), але не менше 0,5 євро за кг. Із Польщею Україна підписала договір про надання режиму найбільшого сприяння.

Вартість транспортування вантажу від Польщі до України (Харків, склад покупця) складає 1000 євро, в т.ч. територією України 50% від загальної вартості.

Вартість страхових, експедиторських, агентських послуг від Польщі до України (Харків, склад покупця) складає 400 євро, в т.ч. територією Польщі 40%.

Курс євро на дату оформлення вантажної митної декларації складає 20 грн/євро.

Нарахувати при імпорті товару ПДВ, мито.

Практичне завдання №4:

Ставка імпортного мита на телевізори становить 30%, на електронно-променеві трубки до телевізорів – 60%. Розрахувати ефективний рівень митного захисту, якщо:

1. Вартість трубки становить 40% вартості телевізора
2. Половину вартості телевізора
3. 60% вартості телевізора

Практичне завдання №5:

Виробництво сталі в Канаді на загальну суму 1 млн. дол. Вимагає таконіту на 100000 дол. Номінальні тарифні ставки при імпорті цих товарів складають 20% для сталі і 10% для таконіту. Базуючись на цій інформації, підрахуйте ефективний ступінь захисту для сталеливарної галузі Канади.

Практичне завдання №6:

На митну територію України імпортується підакцизний товар з Польщі, митна вартість якого склала 8000 дол. США. Ставка мита, сплаченого при ввезенні товару, – 2%. Розмір плати за митне оформлення – 50 дол. США. Ставка акцизного збору становить 30%, ПДВ – 20%. Курс НБУ – 41,33 грн / дол. США. Розрахувати митні платежі.

Література:

1. Митна справа: підручник / за заг. ред. М.І.Крупки. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 572 с. <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/Mytna-sprava.pdf>
2. Дубініна А. А., Сорокіна С. В., Зельніченко О. І. Митна справа: [підручник] / А.А.Дубініна, С.В.Сорокіна, О.І.Зельніченко. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 320 с.
3. Митний кодекс України (із змінами і доповненнями станом на 2015 рік) Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Про єдиний митний тариф: Закон України від 19.09.2013 № 584-VII. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T130584Z.html
5. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №4.

ТЕМА. НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Сутність нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі («нетарифні обмеження»).
2. Порядок ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій в Україні.
3. Поняття субсидії. Види субсидій. Експортне фінансування (кредитування), його види.
4. Сутність демпінгу. Основні форми демпінгу: спорадичний, хижацький, постійний, зворотний, взаємний.
5. Приховані бар'єри, їх місце в державному регулюванні зовнішньоторговельної діяльності.
6. Технічні бар'єри. Сертифікація, її місце в регулюванні зовнішньої торгівлі. Додаткові технічні обмеження.

Література:

1. Глобальні виміри неопротекціонізму: теорія і практика: монографія / В. Г. Панченко. – К.: Аграр Медіа Груп, 2018 – 618 с.
2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [підручник] / О.П.Гребельник. - Київ: Центр учбової літератури, 2008. - 432 с.
3. Технічні бар'єри в торгівлі: робота органів СОТ. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Books/9.TBT_WTO_a.pdf
4. Гужва І.Ю. Актуалітети зовнішньоторговельної політики України: монографія. – К.: Національна академія управління, 2017. – 298 с. URL: <https://nam.kyiv.ua/files/publications/monograf-0711.pdf>
5. Торговельна політика та комерційна дипломатія: тестові й аналітичні завдання :навч.-мотод. посібник / укл.: Т.В. Марченко. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 96 с.
6. Офіційний сайт Global Trade Alert URL: <https://www.globaltradealert.org/about>
7. Москалик Р. Торговельна політика: Навчальний посібник (електронне видання). – Л: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 61 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №4.

ТЕМА. ОПОДАТКУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Питання до обговорення:

1. Принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
2. Об'єкти та суб'єкти оподаткування.
3. Порядок нарахування та стягнення податків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
4. Порядок відшкодування ПДВ при здійсненні експортних операцій.
5. Особливості оподаткування залежно від митного режиму.
6. Основні види пільг суб'єктам ЗЕД, що діють на території України.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: податок на додану вартість, акцизний збір, податок на прибуток,

податкові зобов'язання при експорті та імпорті, подвійне оподаткування, суб'єкти оподаткування, відшкодування ПДВ, податкові пільги.

Практичне завдання №2:

Українське підприємство у м. Запоріжжя імпортує шоколад з Німеччини на умовах СРТ (м. Дніпро):

Товар – шоколад, 100 г;

Кількість – 10 000 од.;

Ціна – 1,3 євро/од.

Визначте: митну вартість товару, ставки і суми за митне оформлення товарів (мито, податок на додану вартість), загальну вартість розмитненого товару, собівартість та ціну реалізації одиниці товару.

Для розрахунків прийняти:

Транспортні витрати Гамбург – Ягодин 5% від рахунок-фактури, транспортні витрати Ягодин – Дніпро – 4% від рахунок-фактури, транспортні витрати Дніпро – Запоріжжя – 1000 грн.

Банківські послуги складають 0,1% вартості розмитненого товару. Запланована норма прибутку 25%. Курс валют: 1 євро = 29,25 грн.

Алгоритм рішення:

Розрахунок собівартості та ціни реалізації імпортої продукції на внутрішньому ринку

Назва	Розрахунок	Сума
Митна вартість товару на умовах СРТ (Дніпро) = Рахунок-фактура (Інвойс) – Транспортні витрати (Ягодин – Дніпро)		
Ввізне мито (ставка 0%)		
ПДВ (20%)=(Митна вартість товару + Мито)*0,2		
Сума митних платежів = Мито + ПДВ		
Вартість розмитненого товару = Інвойс + Сума митних платежів		
Комісія за банківські послуги(0,1%)= Вартість розмитненого товару*0,001		
Транспортні витрати Дніпро – Запоріжжя		
Собівартість товару = Вартість розмитненого товару + Комісія за банківські послуги + Транспортні витрати Дніпро – Запоріжжя		
Прибуток (25%)		
Ціна одиниці товару (без ПДВ)= (Собівартість товару + Прибуток)/Кількість одиниць		
Ціна одиниці товару (з ПДВ)= Ціна одиниці товару (без ПДВ)*1,2		

Література:

1. Актуальні питання теорії та практики митної справи: [монографія] / за заг. ред. І.Г. Бережнюка. – Хмельницький.: ПП Мельник А.А., 2013. – 428 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpi>
3. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / за ред. Мазаракі А.А. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012. - 824 с.

4. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №5

ТЕМА. ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Сутність та механізм валютного регулювання.
2. Інструменти валютного регулювання.
3. Державна політика в Україні щодо валютного регулювання.
3. Валютна політика і контроль в Україні.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: валютне регулювання, НБУ, декларування валютних цінностей, інструменти валютного регулювання, валютний контроль, валютна політика, режим валютних обмежень.

Практичне завдання №1:

Фірма «Х», Німеччина, що є Продавцем та ТОВ «У», Україна, яке є Покупцем уклали Контракт про прийняття та оплату запчастин до обладнання по виготовленню концентрованих соків. Поставка здійснюється за умовами DAT, м. Одеса, згідно термінології Інкотермс 2020. Загальна вартість товару 50 000 EUR. Покупець оплачує вартість після повного отримання товару шляхом перерахування грошових коштів на розрахунковий рахунок Продавця.

Оплату було здійснено 15 вересня 2022 року. Товар доставлено 5 вересня 2022 року. Місце відвантаження: фірма «Х», Німеччина автомобільним транспортом. Місце розвантажування: ТОВ «У», м. Одеса.

Визначити за умовами Контракту, хто сплачує вартість транспортування (10 % вартості товару), страхові витрати (5 %), експортні офіційні платежі (1000 EUR) та імпордне мито (6000 EUR).

Встановити ціну Продавця і Покупця. Яка сума відшкодування за невчасну оплату, якщо за умовами Контракту необхідно було оплатити вартість у термін не пізніше 5-ти днів після отримання обладнання? Пеня нараховується у сумі 100 EUR за кожен день прострочки платежу

Практичне завдання №2:

Українсько-італійське спільне підприємство, частина іноземного капіталу в якому складає 15%, ввозить на територію України офісні меблі більш ніж на 50% виготовлені в Ізраїлі, як внесок у статутний фонд підприємства у такому асортименті:

Асортимент ввізної продукції

№ п/п	Назва продукції	Кількість одиниць	Ціна за одиницю
1	Столи офісні	5	170 дол. США
2	Крісла офісні	20	60 дол. США
3	Шафи офісні	5	160 дол. США
4	Набір м'яких меблів з натуральної шкіри	1	425 дол. США

Визначити загальну суму платежів у бюджет, що має здійснити спільне підприємство. У розрахунках використовуйте наступні дані табл.2,3.

Умовні дані для розрахунків

№ п/п	Показники	Ставки
1	Мито (ставка) на меблі для сидіння	
1.1	Повна	20%
1.2	Пільгова	10%
1.3	Преференційна	-
2	Акцизний збір на шкіряні вироби	35%
3	Митний збір за митне оформлення товару (але не менше еквівалента 20 дол. США)	0,15%
4	Податок на додану вартість	20%
5	Курс НБУ на день подачі декларації	40,33 грн/дол. США
6	Курс НБУ на день ввезення товару в Україну	40,45 грн/дол. США

3

Структура витрат у ціні контракту

№ п/п	Витрати	Питома вага витрат до відпускної ціни товару, %
1	Ціна товару на умовах постачання FAS	100
2	Витрати на транспортування у порт навантаження	12
3	Витрати при навантаженні судна	5
4	Витрати на розвантаження судна	4
5	Комісійні транспортно-експедиторської фірми	10
6	Страхування вантажу	7
7	Витрати на фрахт судна	14
8	Витрати на транспортування до місця призначення	4
9	Експортні платежі	1

Література:

1. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [підручник] / О.П.Гребельник. - Київ: Центр учбової літератури, 2008. - 432 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpi>
3. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
5. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / за ред. Мазаракі А.А. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012. - 824 с.
6. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №6

ТЕМА. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І БАНКІВСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД.
2. Документарні форми міжнародних розрахунків.
3. Недокументарні форми міжнародних розрахунків.
4. Електронні системи міжбанківських розрахунків.
5. Системи клірингу.
6. Ризики у міжнародних розрахунках.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: форми міжнародних розрахунків. Особливості застосування інкасової, акредитивної, чекової, вексельної та інших форм розрахунків у зовнішньоекономічних операціях. Способи платежу. Платіж готівкою. Авансовий платіж. Платіж у кредит. Форми кредитування експортерів та імпортерів. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET. Система клірингу. Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД.

Література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpj>
2. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
4. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / за ред. Мазаракі А.А. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012. - 824 с.
5. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №7

ТЕМА. ТРАНСПОРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. БАЗИСНІ УМОВИ ПОСТАВКИ.

Питання до обговорення:

1. Зміст та умови транспортного забезпечення ЗЕД.
3. Транспортні умови зовнішньоекономічних контрактів.
4. Види міжнародних перевезень: морські, автомобільні, повітряні, залізничні.
5. Базисні умови поставки.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: транспортне забезпечення, коносамент, міжнародні перевезення, морський транспорт, авіаційний транспорт, автомобільний транспорт, залізничний транспорт, товаро-транспортна документація.

Практичне завдання №1:

Визначте для кожного терміну базисних умов розподіл витрат між експортером та імпортером. За результатами розв'язання задачі потрібно оформити таблицю.

Розподіл витрат експортера та імпортера згідно з «Інкотермс 2020»

Базисні умови	Упаковка	Навантаження на транспортний засіб	Доставка до основного перевізника	Експортні формальності	Страховання основного перевезення	Навантаження на основний транспорт	Платня за основний транспорт	Розвантаження	Імпортні формальності	Доставка від основного транспорту	Розвантаження на складі імпортера

Практичне завдання №2:

На основі представлених даних розрахувати ціну одиниці товару (електроні вимірювальні станції 201086) та загальну вартість контракту на умовах DAP м.Гонконг (КНР), прийнявши до уваги наступні витрати:

1. Оптово-відпускна ціна товару без урахування ПДВ складає 17 000 грн. (за одиницю) (г.Мелітополь, Україна).
2. Вартість отримання сертифікату якості – 1500 грн.
3. Вартість оформлення експортно-імпортних митних формальностей - 5220 грн.
4. Транспортні витрати за маршрутом:
 - 4.1. Мелітополь – Скадовськ – 15600 грн.
 - 4.2. Скадовськ – Лімасол - 15 000 дол.США
 - 4.3. Лімасол – Гонконг – 75 000 дол.
 - 4.4. Гонконг – Ухань – 3000 дол.США
 - 4.5. Гонконг – Харбін – 4500 дол.США
5. Страховання товару за маршрутом:
 - 5.1. Мелітополь – Скадовськ – 750 грн.
 - 5.2. Скадовськ – Лімасол - 750дол.США
 - 5.3. Лімасол – Гонконг – 5000 дол.
 - 5.4. Гонконг – Ухань – 630 дол.США
 - 5.5. Гонконг – Харбін – 720дол.США
6. Вартість вантажно-розвантажувальних робіт:
 - 6.1. Загрузка на автотранспорт в Мелітополі – 1000 грн.
 - 6.2. Розвантаження з автотранспорту у Скадовську – 1470 грн.
 - 6.3. Загрузка на судно в порту Скадовська – 1470 грн.
 - 6.4. Розвантаження в порту Лімасола – 560 дол.США
 - 6.5. Загрузка в порту Лімасола – 600 дол. США
 - 6.6. Розвантаження в порту Гонконгу – 500 дол.США
 - 6.7. Загрузка на автотранспорт в порту Гонконгу – 350 дол.США
 - 6.8. Розвантаження на митному терміналі в м.Ухань – 300 дол.
 - 6.9. Розвантаження на митному терміналі в м.Харбін – 400 дол.
 - 6.10. Загрузка на митному терміналі в м.Ухань – 350 дол.
 - 6.11. Загрузка на митному терміналі в м.Харбін – 400 дол.

- 6.12. Загрузка на митному терміналі в м.Гонконг – 500 дол.
- 6.13. Розвантаження на складі компанії «Stradgon», г.Ухань (КНР) – 350 дол.
- 6.14. Розвантаження на складі компанії «Moonlighr» г.Харбін (КНР) – 400 дол.
7. Вартість експедиторських послуг за маршрутом:
 - 7.1. Мелітополь – Скадовськ – 250 грн.
 - 7.2. Скадовськ – Лімасол - 350 дол.США
 - 7.3. Лімасол – Гонконг – 1050 дол.
 - 7.4. Гонконг – Ухань – 250 дол.США
 - 7.5. Гонконг – Харбін – 320 дол.США
8. Вартість оформлення імпорتنих митних формальностей (митний збір, імпортне мито, ПДВ) – 32% від митної вартості.
9. Курс долара США до гривні – 43 грн/дол.США.

Практичне завдання №3:

Покупець (Україна) та Продавець (Естонія) уклали договір купівлі-продажу на наступних умовах:

- загальна сума контракту – 100 000 грн;
 - умови поставки DAT, м. Тернопіль згідно правил «Incoterms 2020»;
 - сума послуг з транспортування та вантажно-розвантажувальних робіт: 10 грн за 1 км;
 - транспортний маршрут протяжністю 1200 км;
 - сума страхування 10 % вартості контракту;
 - митні витрати: 15 % вартості контракту;
- Визначити ціну ExW контракту.

Література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpi>
2. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
4. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №7 **ТЕМА. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ** **ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Питання до обговорення:

1. Сутність міжнародного комерційного контракту, його різновиди та структура.
2. Ціна та загальна вартість контракту.
3. Принципи та методи експертизи зовнішньоекономічних контрактів.
4. Характеристика комерційних документів.
5. Транспортні документи у сфері ЗЕД.

6. Стразові та фінансові документи у сфері ЗЕД.
7. Стандартизація та уніфікація документів.

Особливу увагу студентам необхідно приділити наступним термінам та поняттям: зовнішньоекономічний контракт, транспортні документи, комерційні документи, стандартизація документів, сертифікат про походження, сертифікат відповідності, сертифікат якості, базисні умови контракту, ціна товару, вартість контракту, термін поставки.

Практичне завдання №1:

Використовуючи формулу ціни ковзання розрахувати ціну на момент реалізації контракту з урахуванням змін у витратах виробництва, що відбулися в період виконання контракту.

Питома вага витрат складає: на матеріали 30%, на сировину 35%, на заробітну плату - ?

Вартість окремих компонентів ціни на момент підписання контракту складає: матеріали – 100 у.о., сировина – 80 у.о., заробітна плата – 100 у.о.

вартість окремих компонентів ціни на момент реалізації контракту складає: матеріали – 120 у.о., сировина – 100 у.о., заробітна плата – 100 у.о.

Практичне завдання №2:

Керівництво вітчизняної фірми отримало низку комерційних пропозицій від іноземних фірм, які мають, судячи з реквізитів на бланках, різні організаційно-правові форми ONG, A/S, LTD, KG, I/S, S.a.s., S.A., APS, KGaA, KB, AG, S.n.c., K/S, S.p.A., Inc, SARL, S.r.l. Визначте, до яких організаційноправових форм підприємств належать указані позначки та країни, де вони застосовуються.

Література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpj>
2. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
4. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №8

ТЕМА. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Питання до обговорення:

1. Методи аналізу ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
2. Показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Ключові терміни та поняття: ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств, показники ефекту, показники ефективності, метод «ланцюгових підстановок», валютна ефективність експорту та імпорту.

Практичне завдання №1:

Предмет постачання – принтери. Визначити ціну одиниці продукції за умовами DDU, м. Київ, якщо термін поставки і оплати 20 число кожного місяця. Повна вартість одноразової поставки 30 000 дол. США, кількість одиниць однієї поставки – 1000 штук. Визначити ціну EXW одиниці продукції, якщо вартість імпортного мита складає 20 % від вартості партії товару. Визначити якою буде сума штрафу, якщо поставку здійснено у червні 28 числа, а у липні проплату – 1 числа. Пеня нараховується в сумі 1 % загальної вартості контракту на кожен день недопостачання, або неоплати.

Практичне завдання №2:

Обґрунтувати доцільність здійснення найбільш ефективних операцій, використовуючи наведені дані.

Показники, які використовуються для визначення ефективності експортної угоди

Показники	Контракт 1	Контракт 2	Контракт 3
Експортна ціна, дол./т	500	260	480
Кількість, т	20	40	50
Закупівельна ціна, грн./т	1100,0	580,0	980,0
Офіційний курс долара на дату укладання контракту	40,5	40,1	42
Офіційний курс долара на дату надходження платежу	8,10	8,75	41,7
Витрати на експорт, грн.	5400	250	700
Витрати на одну т експорту, грн.	270,0	6,25	14,0

Практичне завдання №3:

Продавець, Німеччина та Покупець, Україна уклали контракт на наступних умовах: загальна вартість товару 10 000 EUR Покупець оплачує вартість після повного отримання товару шляхом перерахування грошових коштів на розрахунковий рахунок Продавця. Оплату було здійснено 15 вересня 2017 року. Товар доставлено 5 вересня 2017 року. Поставка здійснюється за умовами DDU. Визначити за умовами Контракту, хто сплачує вартість транспортування (10 % вартості товару), страхові витрати (5 %), експортні офіційні платежі (1000 EUR) та імпортне мито (600 EUR). Яка сума відшкодування за невчасну оплату, якщо за умовами Контракту необхідно було оплатити вартість у термін не пізніше 5-ти днів після отримання товару? Штраф 2% від ціни ExW.

Практичне завдання №4:

Український імпортер планує закупити партію вина іноземного виробництва. Імпортер отримав комерційну пропозицію від посередника на поставку 50 000 л ігристого вина розлитого у діжки загальною вартістю 40 000 дол. США на умовах поставки FAS Варна (Болгарія).

Комісійні посередника 2%. Вартість транспортування до порту Чорноморськ становить 5 500 євро. Страхова премія за угодою страхування передбачена у розмірі 500 євро. Вартість завантаження партії в Варні 500 євро. Вартість розвантаження партії з судна у Чорноморському порту становить 650 євро. Вартість перевезення до

складу у м. Одеса – 1500 грн. Розмір ввізного мита в Україну становить 0,25 євро за 1 л. Ставка акцизного податку в Україні становить 11,65 грн. за 1 л. Ставка податку на додану вартість становить 20%.

Після ввезення партії товарів на митну територію України імпортер планує розмістити її на складі у м. Одесі. Вартість зберігання складає 3000 євро. Розлив вина у пляшки 0,75л, відповідне маркування та пакування складає 5000 євро.

Визначте собівартість пляшки шампанського (ігристого вина) 0,75 л. Офіційні курси валют: 1 євро – 41,25 грн., 1 дол. США – 39,95 грн.

Інформація щодо товару

Показник	Значення
Найменування товару	шампанське
Країна походження	Франція
Кількість	50 000 л
Контрактна вартість	30 000 дол. США
Умови поставки	FAS Варна (Болгарія)
Ставка ввізного мита	0,25 євро/л
Ставка акцизного податку	11,65 грн./л
Ставка ПДВ	20%

Витрати

Вартість транспортування до порту Чорноморськ	5000 євро
Страхова премія	400 євро
Комісійні посередника	2%
Вартість завантаження в м. Варна (Болгарія)	500 євро
Вартість розвантаження з судна у порту Чорноморськ	600 євро
Вартість перевезення до складу в м. Одеса	1200 грн.
Вартість зберігання на складі у м. Одеса	3000 євро
Розлив у пляшки 0,75 л	2000 євро
Маркування та пакування	3000 євро

Алгоритм рішення

1. Визначення митної вартості товару відповідно до умов Інкотермс-2020.
2. Розрахунок сум митних податків при перетині митного кордону України.
3. Розрахунок всіх витрат, понесених на території України.
4. Розрахунок собівартості.

Розрахунок собівартості продукції на внутрішньому ринку

Назва	Розрахунок	Сума
Комісійні посереднику (2%) = Рахунок-фактура (Інвойс)*0,02		
Митна вартість товару на умовах FAS Варна (Болгарія) = Рахунокфактура (Інвойс) + Комісійні посереднику (2%) + Фрахт (Варна – Чорноморськ) + Страхування + Навантаження (Варна)		
Ввізне мито (ставка 0,25 євро за літр)		
Акцизний податок (ставка 11,65 грн./л)		
ПДВ (20%)=(Митна вартість товару + Мито + Акцизний податок)*0,2		
Вартість шампанського на складі у м. Одеса = Митна вартість + Мито + Акцизний податок + ПДВ + Розвантаження (Чорноморськ) + Транспортування (склад у м. Одеса)		
Вартість шампанського після зберігання, розливу у пляшки, маркування та пакування = Вартість шампанського на складі у м. Одеса +Вартість зберігання + Вартість розливу +Вартість пакування та зберігання		

Кількість пляшок шампанського (0,75 л)		
Собівартість 1 пляшки шампанського = = Вартість шампанського після зберігання, розливу у пляшки, маркування та пакування / Кількість пляшок шампанського (0,75 л)		

Література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpj>
2. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
4. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Закріплення теоретичного матеріалу здійснюється шляхом розв'язання завдань на практичних заняттях і самостійно в позааудиторний час.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни та передбачає:

- ✓ опрацювання окремих пунктів навчальних елементів (тем), що виносяться на самостійне вивчення;
- ✓ поглиблене вивчення теоретичного матеріалу (підготовка до лекційних і практичних занять);
- ✓ підготовку до тестування (поточного та підсумкового);
- ✓ виконання ІНДЗ, тематика якого наводиться;
- ✓ відвідування індивідуальних або групових консультацій.

Оцінювання самостійної роботи студентів здійснюється в межах поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль передбачає оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу шляхом опитування на лекційних і практичних заняттях, вирішення розрахункових завдань, тестування та обговорення проблемних питань у форматі дискусій. Це дозволяє оцінити рівень розуміння студентами теоретичних знань, їх здатність логічно мислити, застосовувати отриману інформацію на практиці, а також загальну обізнаність із тематикою курсу.

Важливим компонентом перевірки самостійної роботи є виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ), що сприяють закріпленню теоретичних і практичних знань, розвитку навичок науково-пошукової діяльності та реалізації творчого потенціалу студентів.

Індивідуальна робота студента передбачає виконання завдання аналітично-пошукового характеру, яке передбачає розрахунок з використанням програмного забезпечення MD Office всіх митних платежів при перетині товаром митного кордону України, а також визначення особливостей нетарифного регулювання певного товару.

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальне завдання № 1

Тема. Митне оформлення зовнішньоекономічної діяльності

Завдання: Використовуючи можливості комп'ютерної програми, розміщеної на сайті www.mdoffice.com.ua, що була розроблена для допомоги спеціалістам у сфері зовнішньоекономічної діяльності у сфері митного оформлення, виконати розрахунок всіх митних платежів при перетині товаром митного кордону України, а також визначити особливості нетарифного регулювання відповідного товару (отриману інформацію оформити відповідним чином). Визначити вид мита, що підлягає стягненню. Прийняти до уваги той факт, що інспектор митниці здійснює огляд товару протягом години (за виключенням товарів, визначених у варіантах 6 та 10, де інспектор працює протягом двох годин). На основі отриманих даних заповнити графи 11, 12, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 24, 25, 29, 33, 34, 42, 47, 54 вантажної митної декларації.

Методичні рекомендації щодо виконання завдання:

Для визначення розміру митних платежів особливе значення має вірне визначення коду товару відповідно до УКТ ЗЕД (Український класифікатор товарів у сфері зовнішньоекономічної діяльності). З метою уникнення помилок слід ознайомитися з Основними правилами інтерпретації ТН ЗЕД СНД, розміщеної на сайті. Це має особливе значення для товарів, які можуть бути одночасно віднесені до декількох товарних груп. На лівій стороні вікна сайту знайти вкладку «Товарна номенклатура» та клікнути «УКТ ЗЕД», після чого послідовно з урахуванням характеристик товару визначити код товару.

Після визначення коду товару, у вікні, що впливає, відзначити країну походження, напрямок руху товару, країну перетину кордону, вид транспорту, а також відмітивши «Включати міждержавні угоди», натиснути вкладку «Довідка». У вікні буде надано загальну повну характеристику особливостей митного та немитного регулювання ввезення даного товару на митну територію України. Останній абзац передбачає самостійний вибір пункту перетину митного кордону відповідно до виду транспорту та особливостей роботи митного посту. Слід вибрати найбільш доцільний та раціональний варіант з урахуванням особливостей ввезення товару.

Наступним етапом є нарахування митних платежів, що підлягають сплаті при перетині митного кордону України. На сайті розміщено відповідну програму для електронного обчислення всіх митних платежів. Зліва на вкладці «MD office Expert» знайти та клікнути «Розрахунок платежів», після чого у вікно, що впливає, ввести код товару, валюту контракту (звернути увагу на код валюти) та вартість товару в іноземній валюті (пам'ятати, що митна вартість товару може відрізнятися від фактурної вартості. Під час визначення митної вартості слід особливу увагу звернути склад ціни відповідно до базових умов постачання Інкотермс-2020) і натиснути «Розрахунок». У вікні, що видасть повний перелік розрахованих митних платежів, ознайомитися із коментарями щодо особливостей розрахунку кожного виду митного платежу (по правій стороні від відповідного митного платежу). Після чого натиснути «Кінцевий розрахунок».

Після виконаних розрахунків митних платежів та ознайомленням із особливостями нетарифного регулювання відповідного товару, слід переходити до заповнення вантажної митної декларації (ВМД), що є необхідною умовою митного

контролю, що здійснюється на митному кордоні України. Правила заповнення ВМД надано на вкладці «Рубрикатор», де можна ознайомитися документами, що відображують порядок та особливості заповнення граф ВМД:

- ✓ Наказ Міністерства фінансів України №651 від 30.05.2012 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа».

На основі наданої інформації здійснити заповнення граф ВМД.

Варіанти індивідуальних завдань за темою «Митне оформлення зовнішньоекономічної діяльності»

Варіант 1

На митну територію України ввозиться партія (1000 т) білого шоколаду походженням із Туреччини. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 1,5 євро за кілограм. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання СІР-Київ. Вартість транспортування від митного кордону України до місця призначення складає 1500 євро. Товар ввозиться на митну територію морським видом транспорту.

Варіант 2

На митну територію України ввозиться партія (50000 кг) печива із вмістом какао 30% походженням із Польщі. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 0,8 євро за кілограм. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання СРТ-Харків. Вартість транспортування від митного кордону України до місця призначення складає 1200 євро. Товар ввозиться на митну територію автомобільним видом транспорту.

Варіант 3

На митну територію України ввозиться партія (1200 шт.) жіночих костюмів (трійка) із натуральної вовни походженням із Китаю. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 25 USD за костюм. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання EXW-Шеньян. Вартість транспортування до пункту перетину митного кордону України з боку Російської Федерації складає 2500 USD. Товар ввозиться на митну територію залізницею.

Варіант 4

На митну територію України ввозиться партія (5000 шт.) аудіомагнітофонів касетного типу походженням із Південної Кореї. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 7 USD за штуку. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання FCA-український кордон. Вартість транспортування до пункту перетину митного кордону України з боку Російської Федерації складає 3100 USD. Товар ввозиться на митну територію автомобільним видом транспорту.

Варіант 5

На митну територію України ввозиться партія (10000 упаковок по 20 штук в кожній) фотоплівки експонованої, але не проявленої походженням із Японії. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 1,07 USD за штуку. Товар

імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання FOB-Осака. Вартість транспортування до порту «Південний» складає 6000 USD.

Варіант 6

На митну територію України ввозиться партія (15000 шт.) бензинових канистр товщиною стінки 0,7 мм походженням з Польщі. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 265 рублів за штуку. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання DAP-український кордон. Вартість транспортування до пункту перетину митного кордону України складає 2000 євро. Товар ввозиться на митну територію залізницею.

Варіант 7

На митну територію України ввозиться партія (7500 шт.) дитячих конструкторів LEGO походженням з Данії. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 60 євро за штуку. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання DAT-Київ. Вартість транспортування від митного кордону України з Польщею до місця призначення (Київ) складає 1200 євро. Товар ввозиться на митну територію вантажним автомобілем.

Варіант 8

На митну територію України ввозиться 10 спальних гарнітурів (матеріал виробництва – дерево) походженням з Італії. Підприємство-замовник знаходиться на території м. Київ. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 9000 євро за гарнітур. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання CFR-Одеса. Вартість транспортування від Одеси до Києва складає 2000 євро. Товар ввозиться на митну територію України морським видом транспорту.

Варіант 9

На митну територію України ввозиться партія (100000 упаковок по 20 штук) шоколадних батончиків з лісними горіхами та ізюмом походженням з Угорщини. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 4,3 євро за упаковку. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання DAT-український кордон. Вартість транспортування до пункту перетину митного кордону складає 1000 євро, від митного кордону до підприємства-замовника (м. Донецьк) складає 3000 грн. Товар ввозиться на митну територію вантажівкою.

Варіант 10

На митну територію України ввозиться партія (100000 т) вапна негашеного походженням з Румунії. Вартість товару відповідно до базових умов постачання складає 300 євро за тонну. Товар імпортується на територію України відповідно до базових умов постачання CPT-Клуж-Напока. Вартість транспортування до пункту перетину митного кордону складає 600 євро. Товар ввозиться на митну територію залізницею.

Тестові завдання для контролю СРС

1. Відмінність між поняттями «міжнародна економічна діяльність» та «зовнішньоекономічна діяльність» полягає у наступному:

- a. Міжнародна економічна діяльність здійснюється з метою максимізації комерційного прибутку;
- b. Зовнішньоекономічна діяльність спрямована на підвищення добробуту населення;
- c. Міжнародна економічна діяльність поширюється на непідприємницькі, регуляторні за характером акції;
- d. Міжнародна економічна діяльність поширюється на виробничу, комерційну сферу.

2. Принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва полягає у:

- a. Виключному праві народу України на зовнішньоекономічну діяльність на території держави;
- b. Праві суб'єктів добровільно вступати у зовнішньоекономічні зв'язки у будь-яких формах;
- c. Рівності перед законом усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності незалежно від форм власності;
- d. Українська держава забезпечує рівний захист вітчизняних та іноземних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

3. Що з нижченаведеного відноситься до принципів зовнішньоекономічної діяльності:

- a. Принцип суверенітету народу України;
- b. Принцип верховенства закону;
- c. Принцип юридичної рівності та недискримінації;
- d. Принцип суверенітету народу України, верховенства закону, юридичної рівності та недискримінації;

4. До інвестиційних видів зовнішньоекономічної діяльності належать:

- a. Пряме та портфельне інвестування;
- b. Вкладення капіталу в цінні папери та нерухомість;
- c. Вкладення капіталу в підприємництво та нерухомість;
- d. Вкладення капіталу в цінні папери, нерухомість та підприємництво.

5. До виробничих видів зовнішньоекономічної діяльності належать:

- a. Кредитування;
- b. Торгівля товарами;
- c. Лізинг;
- d. Інвестування капіталу в нерухомість.

6. До тарифних інструментів торгової політики належать:

- a. Мита, ліцензування, субсидії;
- b. Мита, квотування, „добровільні обмеження експорту“;
- c. Квотування, субсидії;
- d. Мита.

7. До прихованих методів торгової політики належать:

- a. Торгові угоди, технічні бар'єри, правові режими;
- b. Субсидії, демпінг, експортне кредитування;
- c. Торгові угоди, субсидії, податки і збори;
- d. Технічні бар'єри, податки і збори, державні закупівлі, вимоги про вміст місцевих компонентів.

8. До фінансових методів торгової політики належать:

- a. Демпінг, експортне кредитування, субсидії;
- b. Субсидії, кредитування, ліцензування;
- c. Митні пільги, демпінг, субсидії;
- d. Субсидії, валютно-фінансові угоди, митні пільги.

9. До кількісних методів торговельної політики належать:

- a. Квотування, ліцензування, „добровільні” обмеження експорту;
- b. Субсидії, експортне кредитування, демпінг;
- c. Демпінг, квотування, ліцензування;
- d. Субсидії, ліцензування, правові режими.

10. Експорт – це:

- a. Вивезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виключних прав на них, з митної території країни за кордон без зобов'язання їх зворотного ввезення;
- b. Ввезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виняткових прав на них, на митну територію країни з-за кордону без зобов'язання про зворотне вивезення;
- c. Вивезення іноземних товарів з метою наступної реалізації на внутрішньому ринку;
- d. Продаж та вивезення товарів, які раніше було ввезено на митну територію країни.

11. Імпорт – це:

- a. Вивезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виключних прав на них, з митної території країни за кордон без зобов'язання їх зворотного ввезення;
- b. Ввезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виняткових прав на них, на митну територію країни з-за кордону без зобов'язання про зворотне вивезення;
- c. Вивезення іноземних товарів з метою наступної реалізації на внутрішньому ринку;
- d. Продаж та вивезення товарів, які раніше було ввезено на митну територію країни.

12. Реекспорт – це:

- a. Вивезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виключних прав на них, з митної території країни за кордон без зобов'язання їх зворотного ввезення;
- b. Ввезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виняткових прав на них, на митну територію країни з-за кордону без зобов'язання про зворотне вивезення;
- c. Вивезення іноземних товарів з метою наступної реалізації на внутрішньому ринку;
- d. Вивезення товарів, раніше ввезених, але не перероблених у країні.

13. Реімпорт – це:

- a. Вивезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виключних прав на них, з митної території країни за кордон без зобов'язання їх зворотного ввезення;
- b. Ввезення товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, в тому числі виняткових прав на них, на митну територію країни з-за кордону без зобов'язання про зворотне вивезення;

- c. Ввезення товарів, раніше вивезених, але не перероблених; у країні
- d. Вивезення товарів, раніше ввезених, але не перероблених у країні.

14. Що з нижченаведеного відноситься до товарного експорту та імпорту:

- a. Поставки, що здійснюються на безоплатній основі;
- b. Вартість транзитних товарів;
- c. Особистий багаж фізичних осіб та посилки приватного характеру;
- d. Всі відповіді невірні.

15. Країною експорту вважається:

- a. Країна споживання;
- b. Країна відвантаження;
- c. Країна поставки;
- d. Країни купівлі.

16. Країною імпорту прийнято вважати:

- a. Країну виробництва;
- b. Країну продажу;
- c. Країну поставки;
- d. Країну відвантаження.

- a. них поставок.

17. В міжнародній торговельній практиці імпортними цінами вважаються

ціни:

- a. FCA;
- b. FOB;
- c. CIF;
- d. DAF

18. В міжнародній торговельній практиці експортними цінами вважаються

ціни:

- a. FCA;
- b. FOB;
- c. CIF;
- d. DAF

19. У світовій торговельній практиці:

- a. Вартість експорту перевищує вартість імпорту;
- b. Вартість імпорту перевищує вартість експорту;
- c. Вартість експорту дорівнює вартість імпорту;
- d. Можливі всі перераховані варіанти.

20. Ціна, яка встановлюється в момент підписання контракту і не підлягає

змінам протягом терміну його виконання, це:

- a. Тверда ціна;
- b. Ціна ковзання;
- c. Рухома ціна;
- d. Індикативна ціна.

21. Зафіксована при укладенні угоди ціна, яка може бути переглянута в подальшому, якщо ринкова ціна даного товару до моменту його постачання зміниться, це:

- a. Тверда ціна;
- b. Ціна ковзання;
- c. Рухома ціна;
- d. Ціна з подальшою фіксацією.

22. Ціна ковзання враховує:

- a. Зміни вартості сировини та матеріалів;
- b. Зміни вартості робочої сили;
- c. Зміни світової ціни на товар на момент виконання контракту;
- d. Зміни вартості сировини, матеріалів та оплати праці.

23. У міжнародній практиці найбільш поширеними є перевезення:

- a. Морським транспортом;
- b. Автомобільним транспортом;
- c. Залізничним транспортом;
- d. Авіатранспортом.

24. В залежності від транспортної характеристики товару розрізняють наступні види транспортних послуг:

- a. Вантажні, пасажирські та перевезення багажу;
- b. Контейнерні, поромні, ліхтерні;
- c. Прямі і комбіновані;
- d. Сухі, генеральні, наливні.

25. Коносамент – це:

- a. Розписка, що підтверджує прийняття до перевезення товару, позначеного на лицевій стороні цього документу;
- b. Контракт на перевезення товару в оговорених в ньому умовах;
- c. Документ, що підтверджує прийняття товару для морського або річкового перевезення та зобов'язує перевізника видати товар законному власнику;
- d. Всі відповіді вірні.

26. Наскрізний коносамент – це:

- a. Коносамент, який дає право кожному, хто є його власником, розпоряджатися товаром;
- b. Документ, згідно з яким перевізник повинен доставити товар за вказівкою позначеної сторони;
- c. Документ, який застосовується в тому випадку, якщо товар зданий на склад для наступного відвантаження;
- d. Документ, на основі якого вантажі транспортуються з порту завантаження в порт призначення двома або більш суднохідними лініями, що діють згідно з угодою

27. Фрахтування на умовах бербоут-чартера передбачає:

- a. Оренду судна без екіпажу;
- b. Наявність договору, за яким судовласник зобов'язується протягом певного періоду перевезти певну кількість вантажу;
- c. Фрахтування на один рейс;
- d. Фрахтування на послідовні рейси.

28. Вільна торгівля – це:

- a. Політика мінімального державного втручання в зовнішню торгівлю;
- b. Державна політика захисту внутрішнього ринку від іноземної конкуренції за допомогою використання тарифних і нетарифних інструментів торговельної політики;
- c. Продаж товарів на зовнішніх ринках за цінами, нижчими від витрат виробництва для отримання конкурентних переваг;
- d. Державна політика захисту внутрішнього ринку за допомогою використання тарифних інструментів.

29. Протекціонізм – це:

- a. Політика мінімального державного втручання в зовнішню торгівлю;

- b. Державна політика захисту внутрішнього ринку від іноземної конкуренції за допомогою використання тарифних і нетарифних інструментів торговельної політики;
- c. Продаж товарів на зовнішніх ринках за цінами, нижчими від витрат виробництва для отримання конкурентних переваг;
- d. Державна політика захисту внутрішнього ринку за допомогою використання тарифних інструментів.

30. Форми протекціонізму:

- a. Односторонній, двосторонній, багатосторонній;
- b. Тарифний та нетарифний;
- c. Односторонній, селективний та прихований.
- d. Селективний, галузевий, колективний, прихований.

31. Державне регулювання міжнародної торгівлі може бути:

- a. Одностороннє, двостороннє, багатостороннє;
- b. Тарифне та нетарифне;
- c. Селективне, тарифне та колективне;
- d. Селективне, галузеве, колективне, приховане.

32. До тарифних інструментів торгової політики належать:

- a. Мита, ліцензування, субсидії;
- b. Мита, квотування, „добровільні обмеження експорту“;
- c. Квотування, субсидії;
- d. Мита.

33. До прихованих методів торгової політики належать:

- a. Торгові угоди, технічні бар'єри, правові режими;
- b. Субсидії, демпінг, експортне кредитування;
- c. Торгові угоди, субсидії, податки і збори;
- d. Технічні бар'єри, податки і збори, державні закупки, вимоги про вміст

місцевих компонентів.

34. До фінансових методів торгової політики належать:

- a. Демпінг, експортне кредитування, субсидії;
- b. Субсидії, кредитування, ліцензування;
- c. Митні пільги, демпінг, субсидії;
- d. Субсидії, валютно-фінансові угоди, митні пільги.

35. До кількісних методів торговельної політики належать:

- a. Квотування, ліцензування, „добровільні” обмеження експорту;
- b. Субсидії, експортне кредитування, демпінг;
- c. Демпінг, квотування, ліцензування;
- d. Субсидії, ліцензування, правові режими.

36. За способом стягнення мита бувають:

- a. Специфічні, постійні, змінні;
- b. Адвалорні, специфічні, комбіновані;
- c. Адвалорні, специфічні, автономні;
- d. Номінальні, реальні.

37. За об'єктом обкладання мита бувають:

- a. Ввізні, вивізні, антидемпінгові;
- b. Постійні, змінні, автономні;
- c. Адвалорні та специфічні;
- d. Імпортні, експортні.

38. За характером мита бувають:

- a. Сезонні, спеціальні, антидемпінгові, компенсаційні;
- b. Специфічні, адвалорні, комбіновані;
- c. Реальні та номінальні;
- d. Імпортні, експортні, транзитні.

39. За походженням мита бувають:

- a. Автономні, договірні, преференційні;
- b. Сезонні, антидемпінгові, компенсаційні;
- c. Ввізні, вивізні, транзитні;
- d. Реальні та номінальні.

40. Тарифні ставки за типом бувають:

- a. Сезонні, антидемпінгові, компенсаційні;
- b. Постійні, змінні;
- c. Специфічні, спеціальні;
- d. Номінальні та реальні.

41. За способом обчислення тарифні ставки бувають:

- a. Постійні, змінні;
- b. Специфічні, спеціальні;
- c. Адвалорні та специфічні;
- d. Номінальні, справжні.

42. Мито – це:

- a. Продаж товарів на ринках інших країн за цінами, нижчими від витрат виробництва;
- b. Оподаткування товарів за ступенем зростання їх оброблення;
- c. Оплата за товар, який перетинає митний кордон;
- d. Засіб регулювання торговельного балансу.

43. Специфічні митні тарифи – це:

- a. Мита, які нараховуються у встановленому розмірі на одиницю продукції;
- b. Мита, які нараховуються у встановленому розмірі на одиницю вартості продукції;
- c. Мита, які нараховуються в певних межах від вартості товару;
- d. Мита, які стягуються з певних товарів державного споживання.

44. Тарифна ескалація – це:

- a. Збільшення рівня середньоарифметичного імпортного тарифу в міру поглиблення міжнародної торгівлі країни;
- b. Засіб регулювання міжнародної торгівлі;
- c. Перелік податкових ставок, які розташовані в порядку збільшення;
- d. Збільшення рівня митного оподаткування товарів у міру зростання ступеня їх оброблення.

45. Введення країною ввізного мита:

- a. Погіршує добробут споживачів цієї країни;
- b. Приносить додатковий вииграш вітчизняним виробникам імпортозамінної продукції;
- c. Приносить додатковий дохід державі;
- d. Усі наведені відповіді правильні;

46. Адвалорні мита – це:

- a. Мита, які вводяться на основі односторонніх рішень органів державної влади країн;
- b. Мита, які накладаються на експортні товари при випуску їх за межі держави;

с. Мита, які нараховуються в залежності від кількості товарів, що перетинають митний кордон країни;

д. Мита, які нараховуються у відсотках до митної вартості оподатковуваних товарів.

47. Вивізне мито – це:

а. Мита, які накладаються на експортні товари при випуску їх за межі митної території держави;

б. Мита, які накладаються на імпорتنі товари;

с. Мита, які вводяться на основі домовленості між країнами;

д. Мита, які накладаються на товари, що провозяться через митний кордон транзитом.

48. Ввізне мито – це:

а. Мита, які вводяться на основі односторонніх рішень органів державної влади країн;

б. Мита, які накладаються на експортні товари при випуску їх за межі митної території держави;

с. Мита, які накладаються на товари, що провозяться через митний кордон транзитом;

д. Мито, яке нараховується на імпорتنі товари при випуску їх для вільного обігу на внутрішньому ринку країни.

49. Правила ІНКОТЕРМС визначають:

а. Обов'язки продавця і покупця за договором; хто несе витрати по транспортуванню товару; перелік об'єктів договору купівлі-продажу, на які не поширюється дія ІНКОТЕРМС;

б. Права та обов'язки сторін щодо постачання товарів; способи погашення зобов'язань; позовну давність і наслідки невиконання договору, момент переходу ризику;

с. Обов'язки продавця і покупця по контракту, момент переходу ризику, наслідки невиконання договору;

д. Обов'язки продавця і покупця по контракту продажу, момент переходу ризику випадкової загибелі або ушкодження товару з продавця на покупця.

50. Контракти купівлі-продажу залежно від термінів постачання і форм оплати бувають:

а. Разові, з періодичним постачанням, з оплатою в грошовій і товарній формах;

б. З річним постачанням, з оплатою в грошовій формі, посередницькі, типові;

с. Разові, експортні та імпорتنі;

д. Експортні, імпорتنі, з короткими і тривалими термінами постачання.

51. Етап укладання контракту включає:

а. Вибір контрагента, установлення контакту з потенційним покупцем, комерційні переговори, підписання контракту;

б. Переддоговірний період, комерційні переговори, парафування тексту контракту, підписання контракту;

с. Переддоговірний період, комерційні переговори, підписання контракту і його виконання;

д. Комерційні переговори, установлення контакту з потенційним покупцем.

52. При підготовці товару до відвантаження виконуються вимоги щодо:

а. Валютних обмежень;

- b. Умов транспортування;
- c. Валютного контролю;
- d. Страхування відповідальності перевізника.

53. Контракт купівлі-продажу може бути укладений:

- a. У письмовій, усній, частково в письмовій і частково в усній формах;
- b. У письмовій формі;
- c. Частково в письмовій і частково в усній формах;
- d. В усній формі.

54. Моментом укладання контракту в міжнародній практиці може

вважатися:

- a. Момент одержання експортером акцепту;
- b. Момент відсилання письмового акцепту;
- c. Момент підписання контракту;
- d. Усі відповіді правильні.

55. Контракт укладається:

- a. Мовою одного з контрагентів;
- b. Однією мовою, відмінною від мови контрагентів;
- c. Двома мовами;
- d. Двома і більше мовами, залежно від кількості контрагентів.

56. До груп документів, які підтверджують виконання контракту,

відносяться:

- a. Торгові, страхові, транспортні, митні документи;
- b. Товаросупроводжувальні, митні, складські, фінансові документи;
- c. Товаросупроводжувальні документи, торгові документи та митні

документи;

- d. Документи для оформлення виробництва експортного товару,

відвантажувальні, фінансові, товаросупроводжувальні документи.

57. Пряме відвантаження – це:

- a. Покупка товару безпосередньо в підприємства-резидента в країні експорту, що уклала з Україною договір про свободу торгівлі;
- b. Пряме переміщення товарів із країни експорту в країну імпорту;
- c. Ситуація, при якій у кінцевій вартості товару додаткова вартість отриманих у процесі переробки в даній країні продуктів складає не менш 50%;
- d. Ситуація, при якій товар класифікується в тарифній позиції інший, чим матеріали, з яких він був виготовлений і котрий був завезений із третіх країн

58. Що з нижченаведеного відноситься до комбінованого мита:

- a. 5 євро за 1 кг;
- b. 5% від митної вартості товару;
- c. 5% від митної вартості товару, але не більш 5 євро за 1 кг;
- d. 5 євро за 1 шт.

59. Безпосередня закупівля – це:

- a. Покупка товару безпосередньо в підприємства-резидента в країні експорту, що уклала з Україною договір про свободу торгівлі;
- b. Пряме переміщення товарів із країни експорту в країну імпорту;
- c. Ситуація, при якій у кінцевій вартості товару додаткова вартість отриманих у процесі переробки в даній країні продуктів складає не менш 50%;
- d. Ситуація, при якій товар класифікується в тарифній позиції інший, чим матеріали, з яких він був виготовлений і котрий був завезений із третіх країн.

60. Експорт – це митний режим, відповідно до якого :

а. Товари ввозяться на митну територію України для вільного обігу без обмеження терміну їхнього перебування на цій території і можуть використовуватися без будь-яких митних обмежень;

б. Товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання їхнього повернення на дану територію і без встановлення умов їхнього використання за межами митної території України;

с. Товари, походженням з інших країн, не пізніше, ніж у встановленому законодавством терміну з моменту їхнього ввозу на митну територію України вивозяться з цієї території в режимі експорту;

д. Товари, походженням з України і вивезені за границі митної території, не пізніше, ніж у встановлений законодавством термін, ввозяться на митну територію України для вільного обігу на цій території.

61. Митний склад – це митний режим, відповідно до якого:

а. До товарів, що ввозяться на території відповідних типів спеціальних економічних зон через межі митної території України, а також до товарів, що вивозяться з територій зазначених зон за границі митної території України, не застосовуються міри тарифного і нетарифного регулювання;

б. Товари, а також супутні товарам роботи, не призначені для споживання на митній території України, знаходяться і реалізуються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні, відкритих для міжнародного сполучення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без стягування мита, податків, установлених на експорт і імпорт даних товарів і без застосування мір нетарифного регулювання;

с. Завезені через межі митної території України товари зберігаються під митним контролем без стягування податків і зборів і без застосування до них мір нетарифного регулювання й інших обмежень у період збереження, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їхнього вивозу за межі митної території України;

д. Завезені на митну територію України товари, походженням з інших країн, піддаються у встановленому законодавством порядку переробці або обробці без застосування до них мір нетарифного регулювання, за умови вивозу за межі митної території України продуктів переробки або обробки відповідно митному режимові експорту.

62. Імпорт – це митний режим, відповідно до якого:

а. Товари ввозяться на митну територію України для вільного обігу без обмеження терміну їхнього перебування на цій території і можуть використовуватися без будь-яких митних обмежень;

б. Товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання їхнього повернення на дану територію і без встановлення умов їхнього використання за межами митної території України;

с. Товари, походженням з інших країн, не пізніше, ніж у встановленим законодавством термін з моменту їхнього ввозу на митну територію України вивозяться з цієї території в режимі експорту;

д. Товари, походженням з України і вивезені за границі митної території України не пізніше, ніж у встановлений законодавством термін, увозяться на митну територію України для вільного обігу на цій території.

63. Спеціальна митна зона – це митний режим, відповідно до якого:

- a. Товари, а також супутні товарам роботи, не призначені для споживання на митній території України, знаходяться і реалізуються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні, відкритих для міжнародного повідомлення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без стягування мита, податків, установлених на експорт і імпорт даних товарів і без застосування мір нетарифного регулювання;
- b. До товарів, що ввозяться на території відповідних типів спеціальних економічних зон через межі митної території України, а також до товарів, що вивозяться з територій зазначених зон за границі митної території України, не застосовуються міри тарифного і нетарифного регулювання;
- c. Завезені через межі митної території України товари зберігаються під митним контролем без стягування податків і зборів і без застосування до них мір нетарифного регулювання й інших обмежень у період збереження, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їхнього вивозу за межі митної території України;
- d. Завезені на митну територію України товари, походженням з інших країн, піддаються у встановленому законодавством порядку переробці або обробці без застосування до них мір нетарифного регулювання, за умови вивозу за межі митної території України продуктів переробки або обробки відповідно митному режимові експорту.

64. Використання виробничої субсидії як засобу підтримки вітчизняних виробників:

- a. Призводить до тих же наслідків для добробуту країни, що і використання митного тарифу на імпорт;
- b. Більш ефективно з точки зору впливу на добробут країни, ніж введення імпоротної квоти;
- c. Призводить до того, що обсяг вітчизняного виробництва росте, імпорт скорочується, а внутрішня ціна збільшується;
- d. Аналогічні за своїми економічними наслідками використанню експортної субсидії

65. При застосуванні методу визначення вартості на основі вирахування вартості з ціни одиниці товару віднімаються:

- a. Витрати на виплату комісійних винагород, звичайні надбавки на прибуток і загальні витрати в зв'язку з продажем в Україні ввезених товарів того ж класу і виду;
- b. Суми ввізного мита, податків, зборів і інших платежів, що підлягають сплаті в Україні в зв'язку з ввозом або продажем товарів;
- c. Звичайні витрати, понесені в Україні на транспортування, страхування, навантажувальні і розвантажувальні роботи;
- d. Відповіді a, b, c вірні.

66. Розташуєте в хронологічному порядку методи визначення митної вартості товару:

- a. Метод за ціною угоди з ввезеними товарами, метод за ціною угоди з ідентичними товарами, метод за ціною угоди з однорідними товарами, метод вирахування вартості, метод додавання вартості, резервний метод;

b. Метод за ціною угоди з ввезеними товарами, метод за ціною угоди з однорідними товарами, метод за ціною угоди з ідентичними товарами, метод вирахування вартості, метод додавання вартості, резервний метод;

c. Метод за ціною угоди з однорідними товарами, метод за ціною угоди з ввезеними товарами, метод за ціною угоди з ідентичними товарами, метод вирахування вартості, метод додавання вартості, резервний метод;

d. Метод за ціною угоди з ідентичними товарами, метод за ціною угоди з ввезеними товарами, метод за ціною угоди з однорідними товарами, метод вирахування вартості, метод додавання вартості, резервний метод;

67. Реекспорт – це митний режим, відповідно до якого:

a. Товари ввозяться на митну територію України для вільного обігу без обмеження терміну їхнього перебування на цій території і можуть використовуватися без яких-небудь митних обмежень;

b. Товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання їхнього повернення на дану територію і без встановлення умов їхнього використання за межами митної території України;

c. Товари, походженням з інших країн, не пізніше, ніж у встановленим законодавством термін з моменту їхнього ввозу на митну територію України вивозяться з цієї території в режимі експорту;

d. Товари, походженням з України і вивезені за границі митної території України, не пізніше, ніж у встановлений законодавством термін, ввозяться на митну територію України для вільного обігу на цій території.

68. Магазин безмитної торгівлі – це митний режим, відповідно до якого:

a. До товарів, що ввозяться на території відповідних типів спеціальних економічних зон через межі митної території України, а також до товарів, що вивозяться з територій зазначених зон за границі митної території України, не застосовуються міри тарифного і нетарифного регулювання;

b. Товари, а також супутнім товарам роботи, не призначені для споживання на митній території України, знаходяться і реалізуються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні, відкритих для міжнародного повідомлення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без стягування мита, податків, установлених на експорт і імпорт даних товарів і без застосування мір нетарифного регулювання;

c. Завезені через межі митної території України товари зберігаються під митним контролем без стягування податків і зборів і без застосування до них мір нетарифного регулювання й інших обмежень у період збереження, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їхнього вивозу за межі митної території України;

d. Завезені на митну територію України товари, походженням з інших країн, піддаються у встановленому законодавством порядку переробці або обробці без застосування до них мір нетарифного регулювання, за умови вивозу за межі митної території України продуктів переробки або обробки відповідно митному режимові експорту.

69. Метод визначення митної вартості за ціною угоди з ввезеними товарами не може бути застосований у випадку:

a. Якщо учасники угоди є взаємозалежними особами;

b. Якщо продаж і ціна угоди залежать від дотримання умов, кількісний вплив яких на ціну угоди не може бути враховано;

с. Якщо присутні обмеження у відношенні прав покупця на оцінюваний товар;

д. Відповіді а, б, с вірні.

70. Реімпорт – це митний режим, відповідно до якого:

а. Товари ввозяться на митну територію України для вільного обігу без обмеження терміну їхнього перебування на цій території і використовуватися без будь-яких митних обмежень;

б. Товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання їхнього повернення на дану територію і без встановлення умов їхнього використання за межами митної території України;

с. Товари, походженням з інших країн, не пізніше, ніж у встановлений законодавством термін з моменту їхнього ввозу на митну територію України вивозяться з цієї території в режимі експорту;

д. Товари, походженням з України і вивезені за межі митної території України не пізніше, ніж у встановлений законодавством термін, ввозяться на митну територію України для вільного обігу на цій території.

71. Переробка на митній території України – це митний режим, відповідно до якого:

а. До товарів, що ввозяться на території відповідних типів спеціальних економічних зон через межі митної території України, а також до товарів, що вивозяться з територій зазначених зон за границі митної території України, не застосовуються міри тарифного і нетарифного регулювання;

б. Товари, а також супутні товарам роботи, не призначені для споживання на митній території України, знаходяться і реалізуються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні, відкритих для міжнародного повідомлення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без стягування мита, податків, встановлених на експорт і імпорт даних товарів і без застосування мір нетарифного регулювання;

с. Завезені через межі митної території України товари зберігаються під митним контролем без стягування податків і зборів і без застосування до них мір нетарифного регулювання й інших обмежень у період збереження, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їхнього вивозу за межі митної території України;

д. Завезені на митну територію України товари, походженням з інших країн, піддаються у встановленому законодавством порядку переробці або обробці без застосування до них мір нетарифного регулювання, за умови вивозу за межі митної території України продуктів переробки або обробки відповідно митному режиму експорту.

72. Митна вартість товару:

а. Вартість товару за контрактом, у відповідності до якого здійснюється оформлення товару на митниці

б. Визначається згідно порядку встановленого керівником митниці, у зоні діяльності якої здійснюється митне оформлення

с. Є базою для нарахування обов'язкових митних платежів

д. Використовується як база для розрахунків між контрагентами угоди купівлі-продажу.

73. Відмова на користь держави – це митний режим, відповідно до якого:

- a. Товари, завезені на митну територію України, знищуються під митним контролем або приводяться в стан, що виключає їхнє використання, без стягування податків, встановлених на імпорт, а також без застосування мір нетарифного регулювання до товарів;
- b. Власник відмовляється від товарів, що знаходяться під митним контролем, без будь-яких умов на свою користь;
- c. Товари, походженням з України і вивезені за межі митної території України відповідно до митного режиму експорту, не пізніше, ніж у встановлений законодавством термін, ввозяться на митну територію України для вільного обігу на цій території.
- d. Завезені через межі митної території України товари зберігаються під митним контролем без стягування податків і зборів і без застосування до них мір нетарифного регулювання й інших обмежень у період збереження, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їхнього вивозу за межі митної території України

74. Ціна угоди з ідентичними товарами застосовується як основа для визначення митної вартості товарів якщо ці товари:

- a. Продані для ввозу на територію України;
- b. Завезені одночасно або не раніше, ніж за 90 днів до ввозу оцінюваних товарів;
- c. Завезені на тих же комерційних умовах, що й оцінювані товари;
- d. Відповіді a, b, c вірні.

75. Транзит – це митний режим, відповідно до якого:

- a. Товари і транспортні засоби переміщуються під митним контролем між двома митними органами або в межах зони діяльності одного митного органа без будь-якого використання таких товарів і транспортних засобів на митній території України;
- b. Товари можуть ввозитися на митну територію України або вивозитися за межі митної території України з обов'язковим наступним поверненням цих товарів без яких-небудь змін, крім природного зносу або втрат при нормальних умовах транспортування;
- c. Товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання їхнього повернення на дану територію і без встановлення умов їхнього використання за межами митної території України;
- d. Товари ввозяться на митну територію України для вільного обігу без обмеження терміну їхнього перебування на цій території і можуть використовуватися без будь-яких митних обмежень;

76. Переробка за межами митної території України – це митний режим, відповідно до якого:

- a. Завезені на митну територію України товари, походженням з інших країн, піддаються у встановленому законодавством порядку переробці або обробці без застосування до них мір нетарифного регулювання, за умови вивозу за межі митної території України продуктів переробки або обробки відповідно митному режимові експорту;
- b. Товари, що є у вільному обігу на митній території України, вивозяться без застосування мір тарифного і нетарифного регулювання з метою їхньої

переробки, обробки або ремонту за межами митної території України і наступного повернення в Україну;

с. Товари можуть увозитися на митну територію України або вивозитися за межі митної території України з обов'язковим наступним поверненням цих товарів без яких-небудь змін, крім природного зносу або втрат при нормальних умовах транспортування;

д. Завезені через межі митної території України товари зберігаються під митним контролем без стягування податків і зборів і без застосування до них мір нетарифного регулювання й інших обмежень у період збереження, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їхнього вивозу за межі митної території України.

77. Резидентами є:

а. Громадяни, які мають постійне місце проживання на території України, у тому числі ті, що тимчасово перебувають за кордоном;

б. Громадяни України, які тимчасово перебувають за кордоном і здійснюють свою підприємницьку діяльність відповідно до законодавства іноземної держави;

с. Громадяни іноземних держав, що тимчасово перебувають на території України і здійснюють свою підприємницьку діяльність відповідно до законодавства іноземної держави.

78. Нерезидентами не є:

а. Розташовані на території України дипломатичні представництва іноземних держав;

б. Юридичні особи, які створені і здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іноземної держави;

с. Громадяни України, що тимчасово перебувають за кордоном і не здійснюють підприємницької діяльності.

79. Базою оподаткування ПДВ є:

а. Договірна (контрактна) вартість;

б. Договірна (контрактна) вартість, але не менша за митну вартість;

с. Митна вартість.

80. Згідно з яким документом визначається фактурна вартість?

а. Договір поставки товару;

б. Якісне посвідчення;

с. Рахунок-фактура.

81. Базисна умови поставки групи Е – це:

а. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товар у розпорядження покупця без жодних додаткових витрат на транспортування;

б. Умова, за якою продавець несе всі витрати і всю відповідальність за можливі втрати до моменту доставки товару в країну призначення;

с. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товари перевізнику, який вказаний продавцем;

д. Умова, за якою продавець організовує транспортування товарів і несе пов'язані з цим витрати, згідно з цією умовою продавець вільний від відповідальності за втрату або псування товару під час транспортування на основному шляху перевезення і не несе додаткових витрат, які можуть виникнути після відправки товару.

82. Базисна умова поставки групи F - це:

- a. Умова, за якою продавець несе всі витрати і всю відповідальність за можливі втрати до моменту доставки товару в країну призначення;
- b. Умова, за якою продавець організовує транспортування товарів і несе пов'язані з цим витрати. Згідно з цією умовою продавець вільний від відповідальності за втрату або псування товару під час транспортування на основному шляху перевезення і не несе додаткових витрат, які можуть виникнути після відправки товару;
- c. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товари перевізнику, який вказаний продавцем;
- d. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товар у розпорядження покупця без жодних додаткових витрат на транспортування.

83. Базисна умова поставки групи C - :

- a. Умова, за якою продавець організовує транспортування товарів і несе пов'язані з цим витрати. Згідно з цією умовою продавець вільний від відповідальності за втрату або псування товару під час транспортування на основному шляху перевезення і не несе додаткових витрат, які можуть виникнути після відправки товару;
- b. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товар у розпорядження покупця без жодних додаткових витрат на транспортування;
- c. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товари перевізнику, який вказаний продавцем;
- d. Умова, за якою продавець несе всі витрати і всю відповідальність за можливі втрати до моменту доставки товару в країну призначення.

84. Базисна умова поставки групи D – це:

- a. Умова, за якою продавець організовує транспортування товарів і несе пов'язані з цим витрати. Згідно з цією умовою продавець вільний від відповідальності за втрату або псування товару під час транспортування на основному шляху перевезення і не несе додаткових витрат, які можуть виникнути після відправки товару;
- b. Умова, за якою продавець несе всі витрати і всю відповідальність за можливі втрати до моменту доставки товару в країну призначення;
- c. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товар у розпорядження покупця без жодних додаткових витрат на транспортування;
- d. Умова, за якою продавець зобов'язаний надати товари перевізнику, який вказаний продавцем.

85. Митна вартість на умовах поставки FCA (імпорт) визначається:

- a. Фактурна вартість плюс додаткові витрати до пункту перетину митного кордону України;
- b. Фактурна вартість товару з відніманням витрат до пункту перетину митного кордону України;
- c. Фактурною вартістю.

86. Митна вартість на умовах поставки CIF (експорт) визначається:

- a. Фактурна вартість плюс додаткові витрати до пункту призначення в країні імпортера, що не є портом розвантаження;
- b. Фактурна вартість товару з відніманням витрат (крім витрат на страхування) після перетину митного кордону України;
- c. Фактурною вартістю.

87. Митна вартість на умовах поставки FOB (експорт) визначається:

- a. Фактурна вартість плюс додаткові витрати до пункту призначення в країні імпортера;
- b. Фактурна вартість товару з відніманням витрат, що понесені в порту завантаження;
- c. Фактурною вартістю.

88. Митна вартість на умовах поставки CIF (імпорт) визначається:

- a. Фактурна вартість плюс додаткові витрати до пункту призначення в країні імпортера, що не є портом розвантаження;
- b. Фактурна вартість товару з відніманням від пункту завантаження в країні експортера до перетину митного кордону України;
- c. Фактурною вартістю.

89. Митна вартість на умовах поставки FOB (імпорт) визначається:

- a. Фактурна вартість плюс додаткові витрати до пункту перетину митного кордону України;
- b. Вартість товару без додаткових витрат;
- c. Фактурною вартістю.

90. Митна вартість на умовах поставки FCA (експорт) визначається:

- a. Фактурна вартість плюс додаткові витрати до пункту перетину митного кордону України;
- b. Вартість товару без урахування додаткових витрат;
- c. Фактурною вартістю.

91. Який вид транспорту може бути використано при здійсненні контракту на умові FCA ІНКОТЕРМС 2020 р.?

- 1) будь-який;
- 2) тільки залізничний;
- 3) тільки морський та річковий;
- 4) тільки повітряний.

92. У відповідності до якої з вказаних умов постачання групи D покупець має зобов'язання здійснювати митне очищення імпорту у країну покупця (згідно зі змінами, відображеними у «ІНКОТЕРМС 2020»:

- a. DAP;
- b. DPU;
- c. DDP;
- d. вірні відповіді а) та в).

93. Умови групи EXW ІНКОТЕРМС 2020 означають, що:

- a. усі ризики, що пов'язані з доставкою, несе покупець;
- b. усі витрати і ризики, що пов'язані з доставкою товару до місця призначення несе покупець;
- c. усі витрати і ризики, що пов'язані з доставкою товару, несе продавець;
- d. усі витрати щодо транспортування товару несе продавець.

94. З якого моменту всі витрати і ризики втрати товару або його пошкодження несе покупець, якщо контракт виконується на умові FAS ІНКОТЕРМС 2020 р.?

- e. коли товар розміщено вздовж борту судна на причалі в обумовленому порту;
- f. коли товар розміщено на борту судна;
- g. коли покупець отримує товар;
- h. коли товар доставлено в порт.

95. Який вид транспорту використовується при здійсненні контрактів на умовах FOB ІНКОТЕРМС 2020 р.?

- a. морський та річковий;
- b. будь-який;
- c. повітряний;
- d. залізничний.

96. За якою з наведених умов постачання продавець несе ризик випадкової загибелі товару в основному перевезенні:

- a. EXW;
- b. FOB;
- c. DDP;
- d. CPT.

97. Відповідно до якої з умов постачання на продавці лежить зобов'язання укласти договір про основне перевезення?

- a. FOB;
- b. EXW;
- c. CPT;
- d. FCA.

98. Яке із наведених визначень відповідає поняттю експортна квота?

- a. кількісне обмеження обсягів продукції, що вивозиться;
- b. дозвіл на вивезення товарів;
- c. дозвіл на ввезення товарів;
- d. дозвіл на ввезення та вивезення товарів.

99. Метою запровадження преференційного мита є:

- a. стимулювання імпорту в країну, що використовує даний вид мита;
- b. захист національного товаровиробника;
- c. забезпечення надходження коштів до бюджету країни.

100. За якої із наведених закономірностей мито виконує фіскальну функцію?

- a. мито встановлюється на підставі різниці між світовими і національними цінами;
- b. мито встановлюється вище різниці між світовими і національними цінами;
- c. мито встановлюється нижче різниці між світовими і національними цінами.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З КУРСУ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності та основні напрямки здійснення зовнішньоекономічних операцій.
2. Суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності України.
3. Характеристика етапів розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.
4. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
5. Характеристика основних показників зовнішньоекономічної діяльності України.
6. Характеристика зовнішньоекономічних зв'язків України з окремими країнами, групами країн.
7. Нормативно-правова база зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

8. Розвиток нових форм і напрямків зовнішньоекономічних зв'язків в Україні.
9. Сутність та еволюція державного регулювання ЗЕД в Україні.
10. Суб'єкти та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
11. Організаційна структура управління зовнішньоекономічною діяльністю.
12. Експортна та імпортна політика.
13. Особливості реєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
14. Сутність та принципи митно-тарифного регулювання ЗЕД в Україні. Митний тариф.
15. Митна вартість та способи її визначення.
16. Мито як інструмент економічного регулювання. Види мита та митних ставок.
17. Вплив митного регулювання на економіку країни.
18. Порядок та критерії визначення країни походження товару та їх вплив на застосування ставок мита.
19. Порядок митного оформлення товарів. Декларування товарів.
20. Митні документи та специфіка їх оформлення.
21. Митні режими та умови їх застосування.
22. Надайте характеристику митним платежам, що є обов'язковими, при здійсненні експортно-імпоротної діяльності.
23. Визначити особливості нарахування податку на додану вартість; навести приклади звільнення товарів від оплати ПДВ.
24. Визначити особливості оплати митних зборів в Україні.
25. Порядок нарахування та стягнення митних платежів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.
26. Порядок відшкодування ПДВ при здійсненні експортних операцій.
27. Визначити особливості нарахування акцизного збору в Україні.
28. Особливості оподаткування в сфері ЗЕД залежно від митного режиму.
29. Основні види пільг суб'єктам ЗЕД, що діють на території України.
30. Сутність та механізм валютного регулювання.
31. Інструменти валютного регулювання.
32. Державна політика в Україні щодо валютного регулювання.
33. Валютна політика і контроль в Україні.
34. Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД.
35. Документарні форми міжнародних розрахунків.
36. Недокументарні форми міжнародних розрахунків.
37. Електронні системи міжбанківських розрахунків.
38. Системи клірингу.
39. Ризики у міжнародних розрахунках.
40. Зміст та умови транспортного забезпечення ЗЕД.
41. Транспортні умови зовнішньоекономічних контрактів.
42. Види міжнародних перевезень: морські, автомобільні, повітряні, залізничні.
43. Базисні умови поставки.
44. Сутність міжнародного комерційного контракту, його різновиди та структура.

45. Ціна та загальна вартість контракту.
46. Характеристика комерційних документів.
47. Транспортні документи у сфері ЗЕД.
48. Страхові та фінансові документи у сфері ЗЕД.
49. Стандартизація та уніфікація документів.
50. Дайте характеристику умов Інкотермс-2020.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні питання теорії та практики митної справи: [монографія] / за заг. ред. І.Г. Бережнюка. – Хмельницький.: ПП Мельник А.А., 2013. – 428 с.
2. Глобальні виміри неопротекціонізму: теорія і практика: монографія / В. Г. Панченко. – К.: Аграр Медіа Груп, 2018, – 618 с.
3. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [підручник] / О.П.Гребельник. - Київ: Центр учбової літератури, 2008. - 432 с.
4. Гужва І.Ю. Актуалітети зовнішньоторговельної політики України: монографія. – К.: Національна академія управління, 2017. – 298 с. URL: <https://nam.kyiv.ua/files/publications/monograf-0711.pdf>
5. Дубініна А. А., Сорокіна С. В., Зельніченко О. І. Митна справа: [підручник] / А.А.Дубініна, С.В.Сорокіна, О.І.Зельніченко. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 320 с.
6. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика: [навчальний посібник] / А. Р. Дунська. - К. : Кондор, 2013. - 688 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с. <https://surl.gd/euefpj>
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [підручник] В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, М. Г. Луцький та ін. - К.: Кондор, 2013. - 495 с.
9. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навчальний посібник] / за ред. Мазаракі А.А. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012. - 824 с.
10. Митна справа: підручник / за заг. ред. М.І.Крупки. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 572 с. <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/Mytna-sprava.pdf>
11. Митний кодекс України (із змінами і доповненнями станом на 2015 рік) Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
12. Москалик Р. Торговельна політика: Навчальний посібник (електронне видання). – Л: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 61 с.
13. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с. <https://surl.gd/uwaukb>
14. Про єдиний митний тариф: Закон України від 19.09.2013 № 584-VII. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T130584Z.html
15. Технічні бар'єри в торгівлі: робота органів СОТ. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Books/9.TBT_WTO_a.pdf
16. Торговельна політика та комерційна дипломатія: тестові й аналітичні завдання :навч.-мотод. посібник / укл.: Т.В. Марченко. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 96 с.
17. 50 відтінків самолегітимізації від економічного націоналізму до економічного патріотизму / В. Г. Панченко. – К. : Аграр Медіа Груп, 2018. – 282 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.me.gov.ua> – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
2. <http://wto.in.ua/> - Україна і Світова організація торгівлі
3. <http://www.wto.org/> - Офіційний сайт Світової організації торгівлі
4. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби статистики України
5. <http://www.mdoffice.com.ua>